

MINISTERSTVO
KULTURY

NÁRODNÍ
TECHNICKÉ
MUZEUM

TZ (1. 10. 2009) REALIZACE CENTRA STAVITELSKÉHO DĚDICTVÍ V PLASÍCH ZAHAJUJE

Národní technické muzeum (NTM) je prvním subjektem, který zahájí realizaci projektu z Integrovaného operačního programu (IOP), oblast „Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví“. Program Ministerstva kultury ČR s mottem „Vracíme památky do života“ je zaměřen na obnovu a následné využití prvořadých památkových objektů. „Centrum stavitelského dědictví v Plasích je prvním projektem, kterému již byla dotace z programu IOP schválena, a s jehož realizací dne 1. října začneme. Další žádosti o poskytnutí finanční podpory jsou nyní hodnoceny,“ říká ministr kultury Václav Riedlbauch u příležitosti zahájení projektu IOP v Plasích.

Projekt „Centrum stavitelského dědictví v Plasích“ počítá s obnovou mimořádně hodnotných objektů v areálu národní kulturní památky Klášter Plasy, v nichž vznikne nová instituce zaměřená na dokumentaci, studium a prezentaci historického stavitelství. „Výše požadované dotace na záchranu a využití objektů v areálu Plasy se blíží 400 mil. Kč, většina těchto prostředků bude hrazena ze Strukturálních fondů EU. Realizace projektu by měla být ukončena v roce 2014, již o rok dříve by ale měly být jednotlivé části areálu postupně zpřístupněny veřejnosti,“ říká ministr kultury. Projekt má celou řadu partnerů. Kromě Národního památkového ústavu a Města Plasy na jeho realizaci spolupracuje několik univerzit, muzeí a profesních sdružení.

Připravovaný studijní depozitář s vývojovými řadami stavebních prvků, „stavebně řemeslná hut“ praktikující tradiční (leckdy již pozapomenutá) stavební řemesla, zážitková expozice historického stavitelství i konferenční zázemí mají zajistit, aby Centrum bylo živým místem setkávání nejširšího spektra zájemců stavební historie. Kromě památkářů a vlastníků historických staveb má záměr oslovit rovněž profesní organizace, stavební firmy, studenty, badatele a vůbec každého, kdo má chuť se o kráse a „fortelu“ stavění v minulosti něco dozvědět. Působnost Centra bude celostátní, zacílená na potřeby tuzemské i zahraniční badatelské obce, zároveň však centrum bude historické stavitelství systematicky prezentovat i široké veřejnosti.

„Realizace projektu přinese především záchranu značně zdevastovanému románsko-baroknímu hospodářskému dvoru. Smysluplné využití získá bývalý pivovar s domem sládka a potřebné obnovy se dočká rovněž barokní klášterní mlýn,“ říká generální ředitel Národního technického muzea Horymír Kubíček. Připomíná také, že studijní depozitář situovaný do bývalého pivovaru bude koncipován jako odborná referenční expozice historických stavebních prvků, jejich sestav, konstrukcí i jednotlivých stavebních materiálů, pozornost bude rovněž věnována řemeslnickým nástrojům. Do objektu bude také umístěna odborná knihovna, která bude provozně propojena s městskou knihovnou Plasy. Působivý, nicméně značně poškozený, prostor bývalého klášterního mlýna bude využit jako návštěvnické centrum.

Více informací: viktorie.plivova@mkcr.cz
alice.triskova@ntm.cz

POPIS AREÁLU A PŘEDPOKLÁDANÉ VYUŽITÍ JEHO JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ

Hospodářský dvůr tvoří rozlehlý areál s převažující barokní zástavbou, v jeho jádru je dochován pozůstatek románské cisterciácké grangie – středověké sýpky z doby založení kláštera. Unikátní románská hospodářská budova je v barokní přestavbě zachována až po zdivo štítu i s románskými a gotickými detaily oken a představuje tak spolu s původně románskou klášterní bazilikou nejstarší dochovanou část areálu. V současnosti je bohužel tento unikátní objekt v kritickém stavebně technickém stavu a bez komplexní památkové obnovy je ohrožena jeho samotná existence. Přestože se pro obdobné památkové areály nové využití hledá poměrně komplikovaně, připravované Centrum stavitelského dědictví potenciál plaského klášterního dvora plně využije.

Zatímco komplex pivovaru bude zaměřen spíše odborně, areál hospodářského dvora bude zacílen především na osvětu a praxi. Kromě výstavních prostor a tzv. vzorkovny stavebních materiálů vhodných pro obnovu památek by zde měl vzniknout tzv. didakticko-zážitkový dvůr orientovaný na školní mládež i širší veřejnost (zážitkové dílny s animačními programy, prezentace stavebně řemeslných experimentů apod.). Historické objekty včetně prostorných nádvoří ovšem především poskytnou zázemí pro pořádání vzdělávacích akcí, včetně programové prezentace a výuky historických stavebních řemesel. Vznikne zde „stavebně řemeslná huť“, která bude v ideové rovině v principu navazovat na myšlenku středověkých, všestranně zaměřených stavebních společenstev. Jejím úkolem bude především zprostředkování výměny zkušeností mezi specialisty a prezentace tradičních řemesel veřejnosti.

Realizací projektu Centra stavitelského dědictví v Plasích dojde ke stavební obnově významného památkového areálu, který v rámci centra poslouží rovněž jako unikátní ukázka dobové stavební kultury. V souvislosti s provozem centra bude využit pozoruhodný objekt prelatury a barokní sýpka s hodinovou věží a dvoupodlažní královskou kaplí.

Klášterní areál v Plasích je autentickou učebnicí stavební kultury od jejích románských počátků až po 19. století. Stavebně technickou výjimečnost jednotlivých objektů podtrhují jedinečně dochované doklady historických stavebních technologií. Existence těchto mimořádných architektonických a stavitelských prvků plně opodstatňuje umístění chystaného Centra právě do objektů NKP klášter Plasy. Vhodné využití vysokého kulturně společenského potenciálu klášterního areálu tak může výrazně napomoci rozvoji celého regionu a místu navrátit charakter kulturně vzdělanostního centra nadregionálního dosahu.

Více na www.ntm.cz/csd
E-mail: csd@ntm.cz